

Posudek vedoucího na bakalářskou práci sl. Sabiny Khozhaevy „Ženy jako zdroj chaosu ve vybraných textech čínského starověku“

Sl. Sabina Khodzhaeva si ve své bakalářské práci vytkla za cíl charakterizovat ideální model zkažené ženy uvádějící stát a společnost do chaosu na základě textu pro tento účel nad jiné vhodného: spisu *Lienü zhuan*, tedy *Životopisy žen*, jehož autorem je hanský učenec Liu Xiang (79–8 př. n. l.) a který v čínském písemnictví představuje první systematický pokus o formulování ideálu ctnostné ženy zřejmě především pro didaktické účely. Bakalantka se vzhledem k tématu práce ve své analýze pochopitelně zaměřila na sedmou kapitolu spisu nazvanou *Nie Bi*, což v souladu s českým překladem kapitoly od D. Sehnala, který používá jako základní východisko pro svoji analýzu, překládá jako *Zkázonosné favoritky*. Tato kapitola v kontrastu k předchozím – jak autorka správně podotýká – vykresluje základní charakteristiky zkažených žen na příkladu patnácti biografii, vycházejících z rozličných starších pramenů – především z kroniky *Zuozhuan* – ovšem pro účely vytvoření ideálního typu Liu Xiangem oproti předloze poněkud upravených, jak opět bakalantka zcela správně upozorňuje.

Domnívám se, že vytčený hlavní cíl – tedy podat základní charakteristiky zkažených žen, tak jak je v analyzované kapitole vykresluje Liu Xiang, a popsat způsoby, kterými uvádějí stát a společnost ve zmatek – se v práci podařilo splnit. Otázkou zůstává, do jaké míry se výsledky rozboru kapitoly podařilo zasadit do širšího kontextu Liu Xiangova díla, vztáhnout je k možným motivacím, které ho vedly ke vzniku textu a v této souvislosti i k celkové politické a společenské situaci na hanském dvoře, o což všechno se autorka rovněž pokouší. Celkově je možno říci, že práce trpí určitou roztržitostí a sestává z několika separátních kapitol, které samy o sobě představují přehledné a koherentní pojednání o určité problematice (Liu Xiangův život, vzestup politického významu žen v době Han, staročínské pojetí chaosu) založené na sekundární literatuře v západních jazycích, nicméně již méně úspěšná je snaha o jejich propojení do koherentního celku. Bakalantka se tímto směrem zcela správně vydala, nicméně bez toho, že by se jí podařilo vztahy mezi jednotlivými – jak bylo uvedeno, jinak v zásadě nikoliv špatně pojatými – dílčími kapitolami explicitněji formulovat.

Nejzajímavější částí práce tedy je charakteristika zkažených žen, která v zásadě zdařile vystihuje opakující se vzorce chování pozorovatelné u antihrdinek sedmé kapitoly, byť s určitými dílčími tvrzeními či členěním materiálu by se možná dalo polemizovat.

Práce je založena na – pro bakalářskou práci – uspokojivě obsáhlé a relevantní literatuře především v evropských jazycích. Z hlediska formálního se vyskytují určité nedostatky, jako jsou

poměrně časté překlepy, koncentrující se především v úvodních částech práce, psaných evidentně v poměrně rychlém tempu. Bakalantka občas zaváhá v terminologii, kterou by měli mít studenti i bakalářského stupně zažitou, jako je – v kontextu práce ovšem ojedinělé – označení odborného článku za pramen. V této souvislosti rovněž nelze souhlasit s opakovaně se vyskytujícím uváděním doktorského titulu před jménem autora jednoho z použitých článků (konkrétně mě), které rozhodně nepatří k formálním náležitostem odborných ani studentských prací; v tomto případě však autorku omlouvá to, že k takovému jednání nabádají dnes časté příručky jak psát odbornou či studentskou práci, z toho přinejmenším jedna i oficiálně schválená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Uvedené pochybení je tedy zřejmě důsledkem příliš pečlivého pídění se po formálních náležitostech a snaze co nejpřesněji dodržet doporučené standardy.

Celkově konstatuji, že přes řadu výše uvedených nedostatků se základní cíl práce podařilo naplnit, práci doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou dobře.

V Praze dne 20. 8. 2019

Mgr. Jakub Maršálek Ph.D.